

eiopa

EUROPEAN INSURANCE
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY

Raport anual 2016

Pe scurt

Nici EIOPA și nici orice alte persoane care acționează în numele EIOPA nu sunt responsabile pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile oferite în continuare.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2018

Print EI-AD-17-001-RO-C ISBN 978-92-95087-97-2 doi:10.2854/748337
PDF EI-AD-17-001-RO-N ISBN 978-92-95214-04-0 ISSN 2529-5888 doi:10.2854/4503

© EIOPA, 2018

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Pentru orice utilizare sau reproducere a fotografiilor sau a altor materiale care nu se află sub dreptul de autor al EIOPA, trebuie să se solicite direct permisiunea deținătorilor drepturilor de autor.

Cuvânt-înainte din partea președintelui

Pentru a asigura o supraveghere solidă și eficientă a sectorului asigurărilor și al pensiilor, EIOPA crede cu tărie într-o abordare holistică și integrată în direcția supravegherii prudentiale și a conduitei, și în ultimii ani EIOPA a depus eforturi pentru a-și îndeplini mandatul în sensul reglementării, consultanței tehnice și supravegherii de calitate superioară la nivel european. Anul 2016 nu a constituit o excepție, iar acest raport oferă informații detaliate cu privire la activitățile și realizările din ultimul an, evidențiind angajamentul autorității de a institui o cultură de supraveghere comună la nivel european cu practici de supraveghere consecvente în Uniunea Europeană.

În 2016, EIOPA a elaborat și a pus în aplicare instrumente și proiecte pentru deținătorii de polițe și beneficiarii din Uniunea Europeană în vederea sporirii convergenței în materie de supraveghere, a protejării stabilității financiare și a consolidării protecției consumatorilor. În plus față de misiunile ample asociate Directivei Solvabilitate II ⁽¹⁾, cum ar fi colectarea și stocarea de date în condiții de siguranță, EIOPA a inițiat calcularea și publicarea lunară a ratelor fără risc și, pentru prima dată, a publicat un raport privind măsuri de garantare pe termen lung. EIOPA a desfășurat o simulare de criză în domeniul asigurărilor la nivel european, a dezvoltat o abordare macroprudențială a mediului ratelor dobânzilor reduse din Directiva Solvabilitate II, a publicat raportul său anual privind tendințele consumatorilor și a oferit consultanță Comisiei Europene pe teme legate de dezvoltarea unui produs paneuropean de pensii personale (PEPP) și, împreună cu Comitetul mixt, a Documentelor cu informații esențiale pentru produsele de investiții individuale structurate și bazate pe asigurări (PRIIP).

Cu privire la pensiile ocupaționale, în Avizul său privind un cadru comun pentru evaluarea riscurilor și transparență, EIOPA a propus o cale de urmat pentru abordarea durabilității pe termen lung a promisiunilor legate de pensii și a încurajat realizarea de ajustări la momentul oportun.

Punerea în aplicare a planului complex al EIOPA în vederea asigurării convergenței în materie de supraveghere a fost realizată prin îmbunătățiri ulterioare aduse Manualului de bune practici de supraveghere, elaborarea de rapoarte de consecvență privind tratarea

anumitor aspecte semnificative legate de modelele interne și efectuarea de vizite la sediul autorităților de supraveghere naționale, acordarea de feedback independent, contestarea practicilor de supraveghere și susținerea îmbunătățirilor la nivelul supravegherii naționale prin exerciții precum efectuarea de analize asupra bilanțurilor. De asemenea, s-a pus mai mult accent pe practicile de supraveghere legate de activitatea desfășurată la nivel transfrontalier.

Autoritatea se va baza pe aceste realizări în 2017, întrucât ne consolidăm poziția de autoritate de supraveghere credibilă stabilind cu prioritate practicile de supraveghere și jucând un rol în promovarea agendei Comisiei Europene în domenii precum uniunea piețelor de capital. EIOPA trebuie să rămână pregătită pentru a se adapta la mediul politic și de afaceri fluctuant, în special la fenomenul în creștere al digitalizării și la utilizarea din ce în ce mai mult a volumelor mari de date. EIOPA trebuie să se asigure că ține pasul cu aceste evoluții pentru a reacționa în mod eficient la oportunitățile și provocările pe care le aduce inovația, astfel încât consumatorii să obțină beneficii, dar să rămână protejați.

Pentru a ne îndeplini obiectivele, apelăm la o serie amplă de parteneri și părți interesate. Aș dori să profit de această ocazie pentru a mulțumi colegilor noștri din autoritățile de supraveghere naționale pentru cooperarea și disponibilitatea lor în ultimul an. De asemenea, aș dori să mulțumesc Consiliului de supraveghere și Consiliului de administrație pentru angajamentul lor strategic. Dezvoltarea unei culturi de supraveghere puternice la nivel european nu se poate asigura dintr-o dată însă, conlucrând, ne angajăm să aducem schimbări pozitive în beneficiul consumatorilor europeni.

Gabriel Bernardino

⁽¹⁾ <https://eiopa.europa.eu/regulation-supervision/insurance/solvency-ii>

Cuvânt-înainte din partea directorului executiv

4

În urma examinării retrospective a anului 2016, sunt încântat că pot spune că EIOPA și-a îndeplinit obiectivul strategic de a funcționa ca organizație responsabilă, competentă și profesională.

La fel ca întotdeauna, depunerea de eforturi pentru a îndeplini sarcini la standarde înalte constituie un element esențial al modului nostru de lucru. Ca organizație, identificăm în permanență oportunități pentru a ne spori eficiența și a crește calitatea realizărilor noastre.

În 2016, această acțiune a inclus o analiză a structurii organizaționale a EIOPA pentru a ne asigura că activitatea noastră este cât mai eficientă posibil și că resursele noastre au fost alocate perfect pentru îndeplinirea programului nostru de lucru. Prin urmare, noua structură, care a intrat în vigoare la sfârșitul anului 2016, a reflectat schimbarea produsă la nivelul strategiei EIOPA, de la reglementare la supraveghere, și a ținut cont de experiența practică din ultimii cinci ani. Schimbările produse au asigurat o mai bună corelare a personalului cu prioritățile organizaționale și vor permite îndeplinirea de către EIOPA a obiectivelor sale strategice într-un mod mai eficient, în special ca urmare a coordonării sporite și a desfășurării unei activități mai eficiente în cadrul organizației.

Gestionarea resurselor umane și financiare rămâne o prioritate pentru EIOPA. La sfârșitul anului 2016, au fost ocupate 95,7 % din posturile din schema de personal, dintr-un total de 139 de posturi. Autoritatea a derulat 26 de campanii de recrutare pe parcursul anului, însă atragerea și reținerea de personal calificat constituie în continuare o provocare.

În perspectivă, în anul 2016 EIOPA a desfășurat o activitate amplă în vederea dezvoltării unui cadru de competențe pentru a identifica acele competențe în materie de supraveghere necesare care vor facilita acțiunea autorității de a se concentra din ce în ce mai mult pe supraveghere.

Bugetul administrativ al EIOPA pentru anul 2016 a fost de 21 762 500 EUR, iar în acțiunea sa de execuție bugetară EIOPA aplică toate principiile și standardele bunești gestiuni financiare. Sunt încântat să spun că, până la sfârșitul anului 2016, rata de execuție bugetară a fost de 99,68 % în cazul creditelor de angajament.

Privind în perspectivă, peisajul politic fluctuant și mediul de afaceri în permanentă schimbare sugerează faptul că EIOPA va trebui să fie pregătită să răspundă în mod activ la priorități schimbătoare sau la sarcini noi. O cultură organizațională puternică ne va ajuta să facem acest lucru și atest cu mândrie modul de lucru al personalului EIOPA bazat pe cele șase valori ale autorității (eficiență, independență, integritate, responsabilitate, spirit de echipă și transparență). Prin faptul că avem o înțelegere comună a acestor valori, în calitate de organizație vom putea să răspundem împreună cu succes provocărilor viitoare, astfel încât să ne putem desfășura în continuare activitatea în vederea îndeplinirii obiectivului nostru global de consolidare a protecției consumatorilor și de asigurare a stabilității financiare în beneficiul economiei Europei, al mediului său de afaceri și, mai presus de toate, al cetățenilor acesteia.

Fausto Parente

Introducere

Asigurările îndeplinesc un rol important în societate. Atunci când funcționează bine, acestea își asumă riscuri și contribuie la creșterea economică și la stabilitatea financiară, asigurând în cele din urmă o mai bună securitate financiară a cetățenilor. Deținând active care valorează aproximativ două treimi din produsul intern brut (PIB) al UE (73 % în 2015) ⁽²⁾, sectorul UE al asigurărilor constituie o parte semnificativă din sectorul financiar. Și, având datorii care însumează o treime din averea gospodăriilor din Europa, consumatorii depind de aspecte legate de sectorul asigurărilor pentru veniturile lor viitoare. Pensii ocupaționale sunt la fel de importante pentru a asigura protecția persoanelor vârstnice împotriva riscului de sărăcie la pensie. Deținând active care valorează aproximativ 25 % din PIB-ul UE ⁽³⁾, și mult mai multe în unele țări, activele din fondurile de pensii sunt în creștere rapidă și asigură din ce în ce mai mult o sursă de investiții pentru piețele financiare.

Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA) a fost înființată în ianuarie 2011 ca urmare a reformelor realizate la nivelul structurii de supraveghere în sectorul financiar al UE. EIOPA este un organism independent din Uniunea Europeană, care acordă consultanță Parlamentului European, Consiliului Uniunii Europene și Comisiei Europene. Responsabilitățile sale principale sunt de a susține stabilitatea sistemului financiar, de a asigura transparența piețelor și a produselor financiare, precum și de a proteja deținătorii de polițe și membrii și beneficiarii sistemelor de pensii.

Misiunea EIOPA este de a proteja interesul public, contribuind la stabilitatea și eficacitatea pe termen scurt, mediu și lung a sistemului financiar, în interesul economiei, al cetățenilor și al întreprinderilor Uniunii. Această misiune este urmărită prin promovarea unui cadru de reglementare solid și a unor practici de supraveghere coerente, cu scopul de a proteja drepturile deținătorilor de polițe de asigurare, ale membrilor și beneficiarilor sistemelor de pensii, precum și de a câștiga încrederea publicului în sectoarele asigurărilor și pensiilor ocupaționale din Uniunea Europeană.

EIOPA este una din cele trei autorități de supraveghere europene care constituie un element important al Sistemului european de supraveghere financiară (SESF), o rețea integrată de autorități de supraveghere naționale și europene care asigură legăturile necesare dintre nivelurile macro- și microprudențiale, lăsând supravegherea cotidiană în sarcina autorităților naționale.

Acest raport anual detaliază principalele realizări ale autorității în anul 2016 în cadrul activităților sale principale:

- întărirea protecției consumatorilor;
- îmbunătățirea funcționării pieței interne a UE în domeniul pensiilor și al asigurărilor;
- consolidarea stabilității financiare a sectorului asigurărilor și al pensiilor ocupaționale; și
- dezvoltarea EIOPA ca organizație responsabilă, competentă și profesională.

⁽²⁾ Sursă: Statistici privind (re)asigurările Eurostat și EIOPA UE/SEE <https://eiopa.europa.eu/financial-stability-crisis-prevention/financial-stability/statistics>

⁽³⁾ Sursă: <https://eiopa.europa.eu/financial-stability-crisis-prevention/financial-stability/statistics>

CASETĂ INFORMATIVĂ: Principalele realizări în 2016

6

Documente cu informații esențiale (KID)

Standardele tehnice de reglementare (STR) privind KID pentru produsele de investiții individuale structurate și bazate pe asigurări (PRIIP) constituie un reper pentru îmbunătățirea transparenței produselor de investiții prin asigurarea de informații simple și comparabile în sectorul bancar, al asigurărilor și al valorilor mobiliare. Acum, pentru prima dată, consumatorii pot să compare cu ușurință diferite produse și să ia decizii în cunoștință de cauză cu privire la investiții, în funcție de nevoile lor specifice.

Lansarea unei analize tematice la nivelul UE cu privire la conduita pe piață a societăților de asigurări care își desfășoară activitatea pe piața asigurărilor de viață de tip unit-linked

Analizele tematice constituie un instrument-cheie în cadrul strategiei EIOPA pentru realizarea acțiunii de supraveghere a desfășurării activității, vizând activități sau produse financiare specifice în cazul în care există dovezi inițiale care sugerează faptul că este posibil să se producă efecte negative asupra potențialilor consumatori. Analiza lansată în 2016 s-a axat pe identificarea unor posibile surse care produc efecte negative asupra consumatorilor ca urmare a relațiilor dintre asigurători și prestatori de servicii de gestionare a activelor. Această analiză tematică marchează o etapă importantă în derularea eficace a procesului de punere în aplicare a strategiei EIOPA în vederea conturării unui cadru complex bazat pe riscuri și preventiv pentru activitatea de supraveghere a desfășurării activității.

Îndrumări privind identificarea și calibrarea categoriilor de risc privind investițiile în infrastructură

Investițiile în infrastructură ar putea fi foarte importante pentru activitatea de asigurare. Însă proiectele de infrastructură pot fi complexe și necesită o expertiză specifică de gestionare a riscurilor. Așadar, EIOPA a sugerat o abordare mai granulară și formarea unei categorii separate de active pe baza formulei standard din Directiva Solvabilitate II pentru investiții în proiecte de infrastructură. Abordarea propusă reduce semnificativ cerințele pentru risc în vederea încadrării investițiilor în proiecte de infrastructură în categoria capitalurilor proprii și a creanțelor.

Îndrumări privind dezvoltarea unei piețe unice în UE pentru produse de pensii personale (PPP)

În urma solicitării unui răspuns din partea Comisiei Europene, îndrumările EIOPA au constituit o bază importantă pentru dezbaterile privind modul în care pensiile personale pot să contribuie la îndeplinirea nevoilor de asigurare a unor venituri suficiente la pensie și să încurajeze realizarea de investiții mai mari pe termen lung pentru furnizorii de astfel de produse. Datorită caracterului extrem de divergent al pieței în ceea ce privește produsele de pensii personale în Spațiul Economic European (SEE), doar un produs sigur din punct de vedere prudential, de regim secundar, care se poate dovedi a fi de încredere, transparent și rentabil, poate depăși cu succes obstacolele și ineficiențele activităților și ofertelor transfrontaliere.

Disponibilitatea EIOPA pentru raportarea în temeiul Directivei Solvabilitate II

Directiva Solvabilitate II prevede cerințele de raportare și rolul EIOPA de a colecta și a gestiona aceste date în condiții de siguranță. În 2016, EIOPA a primit primul set de date de raportare complete, un reper important în cadrul proiectului elaborat în temeiul Directivei Solvabilitate II. Pentru a realiza acest proiect, EIOPA a creat modele și instrumente comune de raportare pentru a susține întreprinderile în îndeplinirea obligațiilor lor de raportare. EIOPA a constituit, de asemenea, un depozit central de date despre asigurări pe deplin funcțional, care va deveni cea mai complexă și mai sigură bază de date privind întreprinderile de asigurări. Aceste date vor fi analizate și se vor emite rapoarte cu privire la acestea pentru a oferi feedback autorităților naționale competente (ANC) și valoare adăugată.

Publicarea lunară a ratelor fără risc și ajustarea simetrică a riscului de capital propriu

Componentele-cheie ale cadrului Directivei Solvabilitate II vor fi acum calculate în mod consecvent pe teritoriul Uniunii Europene și pot fi replicate pentru companii de (re)asigurări cu publicarea lunară a acestor informații de către EIOPA.

Primul raport anual privind măsurile de garantare pe termen lung (GTL) și măsurile privind riscul de capital

Pentru prima dată, EIOPA a prezentat un raport privind utilizarea și impactul măsurilor de garantare pe termen lung și al măsurilor privind riscurile de capital asupra poziției financiare a asigurătorilor europeni. Rezultatele acestui exercițiu de înregistrare a capitalurilor au confirmat faptul că aceste măsuri au un impact semnificativ asupra poziției financiare a asigurătorilor, indicând totodată faptul că măsurile funcționează astfel cum a fost prevăzut, inclusiv asupra stabilității financiare, astfel cum a fost demonstrat prin simularea de criză în domeniul asigurărilor.

Lansarea analizei privind calitatea activelor și a analizei bilanțului pensiilor și al întreprinderilor de asigurări din Bulgaria

Rolul EIOPA a fost fundamental în lansarea unei evaluări cuprinzătoare a rezilienței în ambele sectoare din Bulgaria, ceea ce a dus la creșterea credibilității și încrederii consumatorilor. Oferind o expertiză și cunoștințe aprofundate la nivel de sector, EIOPA a coprezidat comitetul director și a coordonat elementele tehnice ale activității, inclusiv preluând inițiativa elaborării metodologiei pentru exercițiul în cauză.

Simularea de criză în domeniul asigurărilor desfășurată de EIOPA în 2016

EIOPA a desfășurat o simulare de criză la nivelul UE pentru a evalua vulnerabilitățile și reziliența asigurătorilor la evoluțiile negative extreme ale pieței pe baza unui cadru analitic comun. Rezultatele au confirmat provocările semnificative declanșate de actualul mediu macroeconomic în sectorul asigurărilor din Europa. Simularea fiind desfășurată după punerea în aplicare a Directivei Solvabilitate II, a fost oferită o imagine „de înaltă claritate” a vulnerabilităților sectorului care necesită o atenție deosebită sub aspectul supravegherii. EIOPA va monitoriza îndeaproape punerea în aplicare a recomandărilor de către autoritățile naționale competente pentru a asigura un răspuns coordonat la situații care ar putea pune în pericol viabilitatea entității supravegheate și, în mod colectiv, sistemul în ansamblu.

Document de dezbatere privind o posibilă armonizare a cadrelor de redresare și rezoluție pentru asigurători

EIOPA a oferit un instantaneu al peisajului actual fragmentat, pregătind terenul pentru un cadru armonizat de redresare și rezoluție prin propunerea de a constitui elementele esențiale. Acest cadru ar putea fi un pas important și un reper-cheie în vederea dezvoltării unei piețe a asigurărilor mai solide și mai stabile în beneficiul deținătorilor de polițe.

Avizul adresat instituțiilor UE cu privire la Cadrul comun de evaluare a riscurilor și de transparență în cazul instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP)

Acest aviz reprezintă un pas important în direcția asigurării unei informări realiste și bazate pe riscuri cu privire la situația financiară a fondurilor de pensii. Recomandările EIOPA privind modernizarea sistemului european de reglementare a fondurilor de pensii au drept scop susținerea sectorului pensiilor ocupaționale în abordarea provocărilor actuale și viitoare asociate acestuia.

eioopa
EUROPEAN INSURANCE
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY